

О. О. Височан,
к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку та аналізу,
Національний університет "Львівська політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4160-1323>
Р. О. Маринцевський,
магістрант кафедри обліку та аналізу,
Національний університет "Львівська політехніка"
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-5588-8620>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.4.224

АНАЛІЗ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ОБЛІКУ У НЕБЮДЖЕТНИХ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ: СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ КООПЕРАТИВИ ТА ОСББ

O. Vysochan,
PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Accounting and Analysis, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine
R. Maryntsevskyi,
Master's student of the Department of Accounting and Analysis, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine

ANALYSIS OF SCIENTIFIC RESEARCH ON ACCOUNTING IN NON-BUDGETARY
NON-PROFIT ORGANIZATIONS: AGRICULTURAL COOPERATIVES
AND ASSOCIATIONS OF CO-OWNERS OF APARTMENT
BUILDINGS

У статті узагальнено наукові дослідження, спрямовані на розв'язання організаційно-методичних проблем у сфері обліку у небюджетних неприбуткових організаціях. Встановлено наукові пріоритети у роботах вітчизняних дослідників щодо обліку у сільськогосподарських кооперативах (виробничого та обслуговуючого характеру), а також визначено наукові пріоритети у дослідженнях щодо обліку в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків. Досліджено потенційну наявність прямої кореляційної залежності між зростанням кількості офіційно зареєстрованих в Україні сільськогосподарських кооперативів та ОСББ і зацікавленістю вітчизняної наукової спільноти у розв'язанні проблем облікового характеру у небюджетних неприбуткових організаціях. Підкреслено актуальність теми, її значення для розвитку сучасної економічної науки та практики, а також окреслено перспективи подальших досліджень у напрямі вдосконалення методики обліку й управління у сільськогосподарських кооперативах та ОСББ.

The article summarises the results of scientific research aimed at addressing organisational and methodological issues in the accounting of non-budgetary non-profit organisations. Scientific priorities have been established in the works of domestic researchers concerning accounting in production and service agricultural cooperatives, as well as in associations of co-owners of apartment buildings (condominium associations). Research topics in the field of the cooperative movement have proved to

be limited and focused mainly on two areas: taxation of activities and methods of accounting for specific items, taking into account the particularities of production and service cooperatives. At the same time, there is an imbalance towards methodological issues, which reduces attention to the organisational component of the accounting system, management accounting, reporting, and digitisation. The topic of accounting in associations of co-owners of apartment buildings (condominium associations) has been among the most popular in domestic scholarly works on the third sector of the economy over the past decades. This is driven by the development of condominium associations as a progressive form of housing management, the need to improve the quality of public utilities, and the efficiency of financial transactions in the housing and communal services sector under conditions of decentralisation. The principal scientific interests cover income and expenditure, the possibility of generating revenues from entrepreneurial activities (particularly the rental of premises), shared financing of repair and construction works, settlements with residents, targeted financing, and the creation of funds. The absence of a standardised methodology for accounting in condominium associations complicates the assessment of their effectiveness, which becomes especially relevant in the context of the destruction of the housing stock, interruptions in resource supply, problems of non-payment, and the need for infrastructure modernisation. A potential correlation has been identified between the dynamics of development of these organisations and the academic community's interest in addressing accounting issues. Publication activity remains low due to negative social phenomena of recent years (the Russian-Ukrainian war, the COVID-19 pandemic). In particular, there is a shortage of scholarly works covering issues of accountability, automation of the accounting cycle, and process unification.

Ключові слова: небюджетні неприбуткові організації, бухгалтерський облік, сільськогосподарські кооперативи, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків.

Keywords: non-budgetary non-profit organizations, accounting, agricultural cooperatives, associations of co-owners of apartment buildings (condominium associations).

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Небюджетні неприбуткові організації є потужним, хоч і не завжди безпечним, засобом підвищення ефективності реалізації державою соціальної функції, шляхом децентралізації та перерозподілу окремих функцій бюджетних установ через імплементацію останніх у сферу відповідальності суб'єктів третього сектору економіки. Їх діяльність характеризується різноманітністю та мультигалузевістю (від забезпечення інтересів суб'єктів агропромислового комплексу — сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, фінансового сектору — недержавні пенсійні фонди, житлово-комунального господарства — об'єднання співвласників багатоквартирних будинків і до вирішення окремих проблем незахищених верств населення — благодійні фонди), адже Податковим кодексом України передбачені 17 груп небюджетних неприбуткових організацій (далі — ННО). Все це ускладнює уніфікацію і стандартизацію облікових процедур в неприбутковому секторі економіки, водночас роблячи проблемним неадаптоване використання наявних нормативних положень.

Автори [1, с. 13] у своєму дослідженні наголошують, що проблематика бухгалтерського обліку та підзвітності в неурядових організаціях різниться залежно від контексту та мети їхньої діяльності. Погоджуючись із цією тезою, вважаємо за потрібне уточнити, що

для небюджетних неприбуткових організацій України облікові питання слід досліджувати у контексті війни та зважаючи на субсекторальну належність ННО. Врахування дихотомічного характеру облікових процесів у небюджетних неприбуткових організаціях, які балансують між вимогами донорів та регуляторних органів і потребами бенефіціарів, також є важливим.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Наукові інтереси вітчизняних дослідників з порушваної у статті проблематики поширюються на такі критичні питання (з врахуванням секторального зрізу):

— щодо обліку у сільськогосподарських кооперативах: Даниляк І.М. [2] досліджує шляхи вдосконалення нормативно-правового забезпечення обліку та оподаткування; Ющенко Т.П. [3] акцентує увагу на формуванні та розподілі пайового капіталу; дослідження Скрипника С.В. [4] охоплюють питання оподаткування у різних типах кооперативів; Шинкаренко М.С. [5; 6] присвятив своє дослідження питанню їх послуг як об'єкту бухгалтерського обліку та контролю; інтереси Цегельник Н.І. [7] поширюються на широкий спектр питань щодо обліку розрахунків, облікової політики та зарубіжного досвіду обліку у СОК; Яременко М.І. [8] представляє власний погляд на проблематику обліку і контролю власності у сільськогосподарських виробничих кооперативах; Собченко А.М. [9] фокусується на методології обліку пайового капіталу; Потриваєва Н.В. [10]

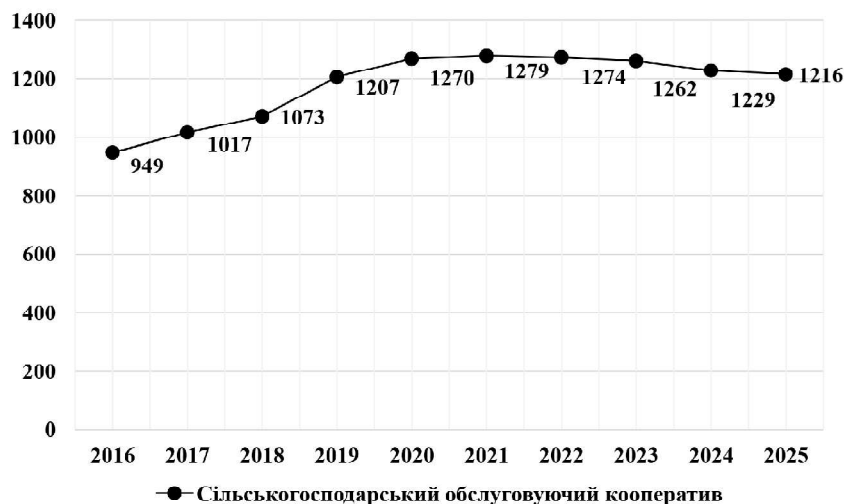

Рис. 1. Динаміка кількості зареєстрованих сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів в Україні у 2015–2024 рр.

Джерело: візуалізовано авторами на основі даних [20; 21].

досліджує облікові аспекти формування майна та розподілу доходів з врахуванням специфіки аграрного виробництва; дослідження Мазур Н.А. [11] охоплюють особливості відображення в обліку кооперативів різних об'єктів (цільового фінансування, доходів, витрат тощо); Мороз Ю.Ю та Цаль-Цалко Ю.С. [12] звертають особливу увагу на облік фінансових результатів, в той час як Масін В.М. та Масіна Л.О. [13] — бюджетного цільового фінансування;

— щодо обліку в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків: Шейгус М.І. та Шевчук С.В. [14] досліджують обліковий процес з точки зору ефективності використання спільного майна; Дьордяй В.П. та Шуліко А.О. [15], серед іншого, акцентують увагу на формуванні кошторису ОСББ; Брік С.В. [16] вносить суттєвий вклад у наукові розвідки щодо загальних питань організації обліку і аудиту в ОСББ; Троц І.В. [17] порушує проблематику ведення обліку та складання звітності у цьому секторі ННО; Овсій О.Д. [18] зачіпає актуальні питання дольового фінансування робіт у житлово-комунальному господарстві; особливості застосування національних стандартів у практиці обліку в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків найбільш ґрунтовно досліджені у статті Гури Н.О. [19].

У представленій статті спробуємо структурувати та здійснити базовий якісний метааналіз наведених публікацій з точки зору їх відповідності сучасним потреб динамічного розвитку небюджетних неприбуткових організацій в Україні.

ФОРМУВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є узагальнення наукових досліджень, спрямованих на розв'язання організаційно-методичних проблем у сфері обліку у небюджетних неприбуткових організаціях. Завданнями є:

— встановити наукові пріоритети у роботах вітчизняних дослідників щодо обліку у сільськогосподарських кооперативах (виробничого та обслуговуючого характеру);

— встановити наукові пріоритети у роботах вітчизняних дослідників щодо обліку в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків;

— дослідити потенційну наявність прямої кореляційної залежності між зростанням кількості офіційно зареєстрованих в Україні сільськогосподарських кооперативів та ОСББ і зацікавленістю вітчизняної наукової спільноти у розв'язанні проблем облікового характеру останніх.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Облік у сільськогосподарських виробничих та обслуговуючих кооперативах. Пріоритетність розвитку сільськогосподарської кооперації у сучасній державній агрополітиці вимагає модернізації існуючої її моделі, зокрема й в аспекті ведення фінансового, управлінського обліку та оподаткування. Разом з тим, статистика демонструє поступове зниження кількості сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів впродовж останніх 4 років (рис. 1), що, в першу чергу пов'язано із війною в Україні.

Позитивна тенденція до зростання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів впродовж 2016–2020 рр. поєднувалася із стабільною зацікавленістю вчених у дослідженні облікового процесу, що відбувається у суб'єктів цього сектору ННО.

Значний науковий інтерес до проблематики обліку в сільськогосподарських виробничих та обслуговуючих кооперативах пояснюється, серед іншого, публікаційною активністю у спеціалізованих вузах, що готують кадри для сільського господарства України та значною кількістю фахових видань агроекономічної тематики.

Водночас тематика наукових робіт достатньо обмежена і може бути об'єднана у два нерівнозначних блоки:

1) оподаткування діяльності сільськогосподарських кооперативів. Даниляк І.М. [2] пропонує внести деякі зміни в окремі статті Податкового кодексу України щодо оподаткування діяльності сільськогосподарських кооперативів для сприяння розвитку сільськогоспо-

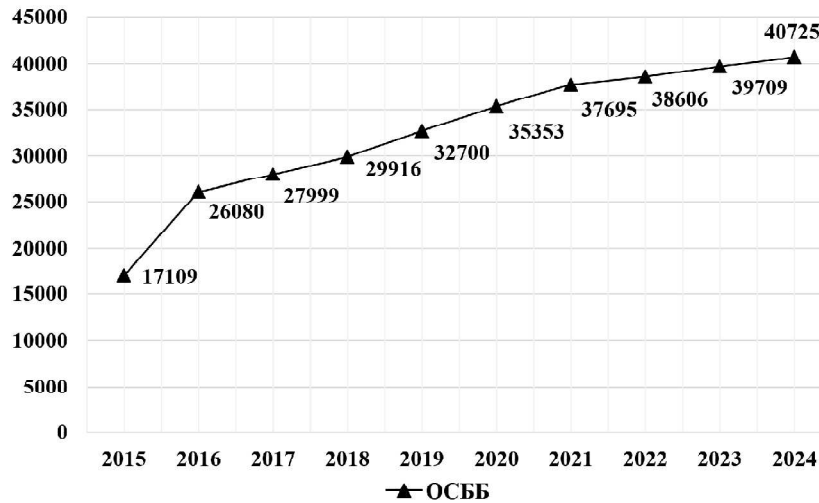

Рис. 2. Динаміка кількості зареєстрованих об'єднань співвласників багатоквартирних будинків в Україні у 2015–2024 рр.

Джерело: візуалізовано авторами на основі даних [20; 21].

дарського агробізнесу. Ющенко Т.П. [3] досліджує вузькоспеціалізоване питання оподаткування сільськогосподарського кооперативу у разі виходу з нього фізичної особи — учасника, а Скрипник С.В. [4, с. 740] — нарахування земельного податку.

2) окремі об'єкти обліку з врахуванням специфіки діяльності сільськогосподарських виробничих та обслуговуючих кооперативів. Шинкаренко М.С. [5] уточнює перелік об'єктів бухгалтерського обліку в сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах: постачання, переробка, збут та сервіс. Цегельник Н.І. [7, с. 153—154] розвиває облік постачання товарів через посередника — сільськогосподарський обслуговуючий кооператив, пропонуючи відкриття субрахунку 287 "Товари реалізовані через посередника" до рахунку 28 "Товари". У центрі уваги досліджень Яременко М.І. [8, с. 539] та Собченко А.М. [9, с. 180] пайовий капітал сільськогосподарського виробничого кооперативу з виокремленням пайового капіталу неподільного та пайового капіталу основного. Облікові аспекти формування фондів сільськогосподарських кооперативів досліджує і Потриваєва Н.В. [10, с. 19]. Авторка пропонує акумулювати майно кооперативів з використанням таких фондів: пайовий (аналітичний рахунок 4021), резервний (рахунок 43), неподільний (аналітичний рахунок 4022) та спеціальний (субрахунок 422). Мазур Н.А. [11, с. 234—235] робить спробу наближення фінансового та податкового обліку доходів та витрат сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів згідно Податкового кодексу України та Національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Мороз Ю.Ю. та Цаль-Цалко Ю.С. [12] прагнуть вирішити актуальну проблему відображення в обліку надмірно сплачених коштів членів сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів за послуги (перевищення доходу над фактичною собівартістю наданих послуг), пропонуючи п'ять варіантів: 1) акумулювання зайвих коштів у фондах кооперативу; 2) повернення надмірно сплачених коштів; 3) зарахування надмірно сплачених коштів як авансу за майбутні послуги. 4) використання механізму отриманих та виданих авансів; 5) застосування механізму планових платежів. Скрипник С.В. [4, с. 741—742] звертає увагу на особливості

синтетичного обліку володіння земельною ділянкою (балансовий облік з використанням рахунку 10) та користування земельною ділянкою (позабалансовий облік з використанням рахунку 01). Масін В.М., Масіна Л.О. [13, с. 173—175] досліджують критерії визнання або невизнання бюджетного цільового фінансування доходом відповідно до норм НП(С)БО.

Інші етапи процесу бухгалтерського обліку також розглядаються в роботах науковців (напр., документальне забезпечення роботи сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу за дорученням покупця охарактеризоване у статті Шинкаренко М.С. [6], нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку і звітності сільськогосподарських кооперативів у статті Кучеренко М.А. [22]), однак таких досліджень недостатньо і вони вимагають розширення як у проблемній, так і у інструментальній площинах.

Загалом спостерігається тенденція до дисбалансу наукових робіт у сторону вирішення проблем методичного характеру в обліку окремих об'єктів, характерних для сільськогосподарських кооперативів і, зокрема, обслуговуючої їх частини, на шкоду іншим важливим аспектам досліджень: організаційна складова облікової системи, проблеми управлінського обліку, формування звітної інформації, цифровізація тощо. Окремо звертає на себе увагу той факт, що "левова" частка ґрунтовних досліджень припадає на 2010-і роки, в той час як проблематика обліку в сільськогосподарських кооперативах за умов сучасних воєнних реалій залишається поза увагою науковців.

Облік в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ). Тематика обліку в ОСББ одна з найбільш популярних у вітчизняних наукових дослідженнях третього сектору економіки впродовж останніх декількох десятиріч, якщо йдеться про секторальний його зріз. Не в останню чергу це пов'язано із розвитком об'єднань як найбільш прогресивного способу управління житловою нерухомістю із залученням власників квартир, необхідністю підвищення якості та доступності комунальних послуг для кінцевих споживачів, а також нагальною потребою у зростанні ефективності розра-

хунків у сфері житлово-комунального господарства за умов децентралізації функцій державного управління.

Окрім цього ОСББ був і залишається одним із найбільш динамічних секторів ННО: їхня кількість зростає у 2,4 рази впродовж останніх десяти років (рис. 2), а частка у загальному обсязі ННО збільшилась із 9,6% у 2015 році до 15,5% у 2025 році.

Створення стандартизованої методології бухгалтерського обліку багатьма науковцями вважається важливим напрямком удосконалення інформаційного забезпечення системи управління діяльністю ОСББ. До цього процесу активно долучаються і розробники програмного забезпечення — більшість сучасних автоматизованих інформаційних систем бухгалтерського обліку передбачають можливість розширення за рахунок модулів для вирішення завдань базових ділянок ведення обліку з врахуванням специфіки неприбуткової діяльності ОСББ.

Водночас діапазон вирішуваних українськими вченими-обліковцями завдань щодо обліку в ОСББ залишається досить вузьким і стосується, в основному, двох елементів методу: рахунків та подвійного запису. Серед основних наукових інтересів: доходи та витрати, з врахуванням можливості отримання доходів від підприємництва, зокрема діяльності, пов'язаної з орендою приміщень (Шейгус М.І., Шевчук С.В. [14, с. 287], Дьордй В.П., Шуліко А.О. [15, с. 847—848], Брік С.В. [16, с. 248—251], Троць І.В. [17, с. 275—279]), дольове фінансування ремонтно-будівельних робіт, у т.ч. й за рахунок банківських кредитів (Шейгус М.І., Шевчук С.В. [14, с. 287], Овсій О.Д. [18, с. 172—175], Гура Н.О. [19, с. 119—120]), розрахунки з мешканцями як членами так і нечленами об'єднання (Дьордй В.П., Шуліко А.О. [15, с. 847]), цільове фінансування (Дьордй В.П., Шуліко А.О. [15, с. 847], Монастирська Т.Б. [23, с. 62]), створення та використання фондів, у т.ч. ремонтного, резервного, спеціальних (Троць І.В. [17, с. 276—277]).

Іншими критично важливими темами у дослідженнях українських науковців є:

— загальні організаційно-технічні особливості ведення обліку в ОСББ: Бенько І.Д. [24], Слободяник Ю.Б., Сиротенко Н.А. [25], Литвиненко Н.О., Блащук М.Б. [26], Черкасова С.О., Ахметова М.Ф. [27];

— первинний облік житлового фонду: Головченко Н.Ю., Головченко О.О. [28];

— звітність: Троць І.В. [17, с. 279-280], Короткий В.В. [29].

У статті Шейгус М.І. та Шевчук С.В. [14, с. 286] виокремлено п'ять особливостей ОСББ, що впливають на побудову бухгалтерського обліку: наявність спільного майна, статус неприбуткової організації, забезпечення власних потреб, спрощення методології обліку, діяльність з обслуговування житлового будинку. До цих характеристик варто додати договірний характер взаємовідносин з мешканцями та цільовий механізм фінансування діяльності. Відсутність стандартизованої методики обліку діяльності ОСББ спотворює достовірність інформації щодо надання ними послуг та робить проблемним оцінку їх ефективності. Кризовий стан вітчизняного житлового фонду, пов'язаний із частковим чи повним руйнуванням окремих об'єктів внаслідок ворожих бомбардувань, періодичні відключення електроенергії та водопостачання, необхідність оновлення застарілого інфраструктурного фонду, проблеми неплатежів створюють нові виклики перед вітчизняними ОСББ та впливає на організацію й методику облікових робіт.

нергії та водопостачання, необхідність оновлення застарілого інфраструктурного фонду, проблеми неплатежів створюють нові виклики перед вітчизняними ОСББ та впливає на організацію й методику облікових робіт.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Кількість зареєстрованих об'єднань співвласників багатоквартирних будинків в Україні стабільно зростає впродовж аналізованого періоду (2015—2024 рр.), в той час як аналогічний показник по сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах має тенденцію до незначного зниження. Аналіз продемонстрував, що практична затребуваність ґрунтовних наукових досліджень в галузі обліку у некомерційному секторі перевищує їх фактичну наявність. Публікаційна активність є незначною, що зумовлено негативними явищами в країні, які спостерігаються останніми роками (російсько-українська війна, епідемія COVID-19), тож змушені констатувати дефіцит якісних робіт, присвячених обліку у СОК та ОСББ, особливо таких, що охоплюють тематику: підзвітності, автоматизації етапів облікового циклу, уніфікації облікових процесів тощо.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо у розширенні охоплення предмету досліджень на облікові процеси, характерні для інших інституційних секторів небюджетних неприбуткових організацій, зокрема релігійних організацій, громадських об'єднань, недержавних пенсійних фондів, благодійних організацій тощо.

Література:

1. Cordery C., Belal A.R., Thomson I. NGO Accounting and Accountability: Past, Present and Future. Accounting Forum. 2019. Vol. 43. № 1. S. 1—15. DOI: <https://doi.org/10.1080/01559982.2019.1593577>.
2. Даниляк І.М. Проблеми нормативно-правового забезпечення обліку і оподаткування діяльності сільськогосподарських кооперативів та шляхи їх удосконалення. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Економіка". 2017. № 4 (32). С. 194—199.
3. Ющенко Т.П. Документальне оформлення, облік та оподаткування операцій виходу учасників зі СТОВ, СВК. Облік і фінанси АПК. 2005. [Електронний ресурс]. URL: <http://magazine.faaaf.org.ua/dokumentalne-oformlennya-oblik-ta-opodatkuvannya-operacij-vihodu-uchasnikiv-zi-stov-svk.html> (дата звернення: 02.02.2026).
4. Скрипник С.В. Ключові питання обліку і оподаткування земельних ділянок сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Економіка і суспільство. 2016. Випуск 2. С. 738—743.
5. Шинкаренко М.С. Послуги сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів як об'єкт обліку і контролю. Ефективна економіка. 2014. № 4. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2958> (дата звернення: 02.02.2026).
6. Шинкаренко М.С. Удосконалення документального забезпечення облікового процесу в сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах. Облік і фінанси. 2015. № 4 (70). С. 72—78.

7. Цегельник Н.І. Бухгалтерський облік розрахунків в обслуговуючих сільськогосподарських кооперативах. Кооперативні читання: 2019 рік: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Житомир, 7 червня 2019 р.). С. 151—155.

8. Яременко М.І. Організаційно-методологічні аспекти обліку формування і руху пайового капіталу сільськогосподарських виробничих кооперативів. Формування ринкової економіки. Спеціальний випуск. 2011. С. 536—542. [Електронний ресурс]. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e73a3f18-80be-42f0-8732-07bba72f64e9/content> (дата звернення: 02.02.2026).

9. Собченко А.М. Методологічні аспекти обліку формування пайового капіталу сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія "Економіка і менеджмент". 2013. Вип. 12 (58). С. 178—182.

10. Потриваєва Н.В. Облікові аспекти формування майна та розподілу доходу у сільськогосподарських кооперативах. Вісник аграрної науки Причорномор'я. 2014. Випуск 2. С. 16—23.

11. Мазур Н.А. Бухгалтерський облік у сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах: загальні вимоги та проблеми. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. 2014. Вип. 9. Ч. 5. С. 232—235.

12. Мороз Ю.Ю., Цаль-Цалко Ю.С. Облік фінансових результатів сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Кооперативні читання: 2017 рік: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Житомир, 2 вересня 2017 р.). С. 88—97.

13. Масін В.М., Масіна Л.О. Правове регулювання державної цільової підтримки розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів: облікові аспекти. Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. Правознавство. 2015. Т. 20. Вип. 2 (27). С. 169—177.

14. Шейгус М.І., Шевчук С.В. ОСББ як інструмент ефективного використання спільного майна та надання послуг: аспекти організації обліково-контрольного забезпечення. Інфраструктура ринку. 2020. Випуск 50. С. 285—289.

15. Дьордяй В.П., Шуліко А.О. Особливості обліку в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Випуск 11. С. 845—848.

16. Брік С.В. Деякі особливості організації бухгалтерського обліку та аудиту ОСББ. Економіка. Бізнес-адміністрування. Право. 2017. № 2 (2). С. 243—253.

17. Троць І.В. Методика обліку і складання звітності ОСББ. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2018. № 3. Т. 1. С. 272—281.

18. Овсій О.Д. Удосконалення обліку в ОСББ при дольовому фінансуванні робіт по відновленню житлового будинку. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2010. Вип. 18. Ч. I. С. 170—176.

19. Гура Н.О. Облік та оподаткування в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків у світлі законодавчих і соціальних змін. Фінанси України. 2020. № 4. С. 111—126. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2020.04.111>.

20. Статистичний щорічник України за 2023 рік / за ред. І.Є. Вернера; відп. за вип. О.А. Вишневська. Київ: Державна служба статистики України, 2024.

21. Статистичний щорічник України за 2024 рік / за ред. А.В. Макаруча; відп. за вип. О.А. Вишневська. Київ: Державна служба статистики України, 2025.

22. Кучеренко М.А. Методичні засади бухгалтерського обліку і контролю діяльності сільськогосподарських кооперативів та їх особливості. Економічний вісник університету. 2018. Випуск 39. С. 22—29. DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2018-39-22-29>.

23. Монастирська Т.Б. Джерела доходів об'єднання співвласників багатоквартирного будинку та їх диверсифікація: обліково-класифікаційний зріз. Облік і фінанси. 2014. № 3 (65). С. 59—64.

24. Бенько І.Д. Особливості організації обліку та контролю фінансово-господарської діяльності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ). Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. 2014. Вип. 9-1. Ч. 3. С. 195—198.

25. Слободяник Ю.Б., Сиротенко Н.А. Розвиток систем обліку та контролю в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків. Науковий вісник Львівської академії. Серія: Економіка, менеджмент та право. 2020. Випуск 2. С. 38—47.

26. Литвиненко Н.О., Блащук М.Б. Базові засади організації обліку в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків в Україні. Вісник НУВГП. Серія "Економічні науки". 2017. Вип. 4 (80). С. 202—214.

27. Черкасова С.О., Ахметова М.Ф. Концептуальні засади формування системи обліково-контрольного й інформаційного забезпечення діяльності ОСББ в Україні. Молодий вчений. 2018. № 1 (53). С. 1011—1015.

28. Головченко Н.Ю., Головченко О.О. Удосконалення первинної документації з обліку житлового фонду. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2010. Вип. 18. Ч. II. С. 80—85.

29. Короткий В.В. Обліково-аналітичне забезпечення формування податкової звітності об'єднань співвласників багатоквартирних будинків. Вісник Чернігівського державного технологічного університету. 2013. № 3 (68). С. 133—138.

References:

1. Cordery, C., Belal, A.R. and Thomson, I. (2019), "NGO Accounting and Accountability: Past, Present and Future", *Accounting Forum*, vol. 43 (1), pp. 1—15. DOI: <https://doi.org/10.1080/01559982.2019.1593577>.

2. Danyliak, I.M. (2017), "Issues regulatory framework of accounting and taxation agricultural cooperatives and ways of improving", *Naukovi zapysky Natsional'noho universytetu "Ostroz'ka akademiiia"*. Seriiia "Ekonomika", vol. 4 (32), pp. 194—199.

3. Yushchenko, T.P. (2005), "Documentary registration, accounting and taxation of participants' withdrawal operations from STOV, SVK", *Oblik i finansy APK*, [Online], available at: <https://magazine.faaaf.org.ua/dokumentalne-oformlennya-oblik-ta-opodatkovannya-operaciy-vihodu-uchasnikiv-zi-stov-svk.html> (Accessed 2 February 2026).

4. Skrypnik, S.V. (2016), "Key issues of accounting and taxation of land plots of agricultural service cooperatives", *Economy and society*, vol. 2, pp. 738—743.
5. Shynkarenko, M.S. (2014), "Services of agricultural service cooperatives as an object of accounting and control", *Efektivna ekonomika*, vol. 4, [Online], available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/'op=1&z=2958> (Accessed 2 February 2026).
6. Shynkarenko, M.S. (2015), "Improvement of documentary support of the accounting process in agricultural service cooperatives", *Oblik i finansi*, vol. 4 (70), pp. 72—78.
7. Tsehelnik, N.I. (2019), "Accounting of settlements in service agricultural cooperatives", *Kooperatyvni chytannia: 2019 rik: materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii* [Cooperative Readings: 2019. Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference], Zhytomyr, Ukraine, pp. 151—155.
8. Yaremenko, M.I. (2011), "Organizational and methodological aspects of accounting for the formation and movement of share capital of agricultural production cooperatives", *Formuvannia rynkovoi ekonomiky. Spetsialnyi vypusk*, [Online], pp. 536—542, available at: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e73a3f18-80be-42f0-8732-07bba72f64e9/content> (Accessed 2 February 2026).
9. Sobchenko, A.M. (2013), "Methodological aspects of accounting for the formation of share capital of agricultural service cooperatives", *Bulletin of Sumy National Agrarian University. Economics and Management*, vol. 12 (58), pp. 178—182.
10. Potryvaieva, N.V. (2014), "Accounting aspects of the property formation and income distribution of agricultural cooperatives", *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*, vol. 2, pp. 16—23.
11. Mazur, N.A. (2014), "Accounting in agricultural service cooperatives: general requirements and problems", *Scientific Bulletin of Kherson State University. Series "Economic Sciences"*, vol. 9, part 5, pp. 232—235.
12. Moroz, Yu.Yu. and Tsal-Tsalko, Yu.S. (2017), "Accounting for the financial results of agricultural service cooperatives". *Kooperatyvni chytannia: 2017 rik: materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii* [Cooperative Readings: 2017. Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference], Zhytomyr, Ukraine, pp. 88—97.
13. Masin, V.M. and Masina, L.O. (2015), "Legal regulation of state having a special purpose support of development of agricultural service cooperatives: book-keeping aspects", *Visnyk ONU im. I.I. Mechnykova. Pravo i ekonomika*, vol. 20, no. 2 (27), pp. 169—177.
14. Sheihus, M.I. and Shevchuk, S.V. (2020), "Condominium associations as a tool for effective use of common property and provision of services: aspects of accounting and control support organization", *Infrastruktura rynku*, vol. 50, pp. 285—289.
15. D'ordiia, V.P. and Shuliko, A.O. (2016), "Maintaining records peculiarities in condominium associations", *Global and national problems of economics*, vol. 11, pp. 845—848.
16. Brik, S.V. (2017), "Some features of accounting and audit condominiums", *Ekonomika. Biznes-administruvannia. Pravo*, vol. 2 (2), pp. 243—253.
17. Trots, I.V. (2018), "Accounting and reporting method of OSBB", *Visnyk Khmel'nytskoho natsional'noho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 3, no. 1, pp. 272—281.
18. Ovsii, O.D. (2010), "Improvements in accounting condominiums in equity financing of the reconstruction of dwelling house", *Naukovi pratsi Kirovohrads'koho natsional'noho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 18, no. 1, pp. 170—176.
19. Hura, N.O. (2020), "Accounting and taxation in condominium associations in the context of legislative and social changes", *Finance of Ukraine*, vol. 4, pp. 111—126. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2020.04.111>.
20. State Statistics Service of Ukraine (2024), *Statystychnyi shchorichnyk Ukrainy za 2023 rik* [Statistical Yearbook of Ukraine 2023], Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, Kyiv, Ukraine.
21. State Statistics Service of Ukraine (2025), *Statystychnyi shchorichnyk Ukrainy za 2024 rik* [Statistical Yearbook of Ukraine 2024], Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, Kyiv, Ukraine.
22. Kucherenko, M.A. (2018), "Methodological bases of accounting and control of agricultural cooperatives activities and their features", *University Economic Bulletin*, vol. 39, pp. 22—29. DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2018-39-22-29>.
23. Monastyrsk, T.B. (2014), "Source of income of condominiums and diversification thereof: accounting and classification profile", *Oblik i finansi*, vol. 3 (65), pp. 59—64.
24. Benko, I.D. (2014), "Features of accounting and control of financial and business condominiums", *Scientific Bulletin of Kherson State University. Series "Economic Sciences"*, vol. 9-1, part 3, pp. 195—198.
25. Slobodiansky, Yu.B. and Syrotenko, N.A. (2020), "Development of accounting and control systems in association of co-owners of apartment buildings", *Scientific Bulletin of Flight Academy. Section: Economics, Management and Law*, vol. 2, pp. 38—47.
26. Lytvynenko, N.O. and Blashchuk, M.B. (2017), "Basic principles of accounting in associations of co-owners of apartment buildings in Ukraine", *Visnyk NUVHP. Seriya "Ekonomichni nauky"*, vol. 4 (80), pp. 202—214.
27. Cherkasova, S.O. and Akhmetova, M.F. (2018), "Conceptual bases for the formation of accounting and control and information systems activities of accommodations in Ukraine", *Young Scientist*, vol. 1 (53), pp. 1011—1015.
28. Holovchenko, N.Yu. and Holovchenko, O.O. (2010), "Modern requirements to validity and fullness to account information on housing fund", *Naukovi pratsi Kirovohrads'koho natsional'noho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, vol. 18, part II, pp. 80—85.
29. Korotkyi, V.V. (2013), "Accounting and analytical support for determining the tax statements of the combining co-owners apartment buildings", *Visnyk of Chernihiv State Technological University*, vol. 3 (68), pp. 133—138.

Отримано редакцією журналу / Received: 09.02.26

Процеженовано / Revised: 13.02.26

Схвалено до друку / Accepted: 17.02.26